

ЕНЕРГИЙНА ФИНАНСОВА ГРУПА АД

*Финансов отчет
За годината, приключваща на 31 декември 2015*

ЕНЕРГИЙНА ФИНАНСОВА ГРУПА АД
Финансов отчет
За годината, приключваща на 31 декември 2015 година
С независим одиторски доклад

Съдържание

Отчет за финансовото състояние	2
Отчет за всеобхватния доход	3
Отчет за промените в собствения капитал	4
Отчет за паричните потоци	5
Бележки към финансовия отчет	6
Доклад на ръководството за дейността	39
Независим одиторски доклад	47

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

към 31 декември 2015

В хиляди лева

	Бел.	2015	2014
Активи			
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	13	269	309
Нетекучи нематериални активи	14	312	214
Други инвестиции	15	4,393	1,183
Отсрочени данъци		97	-
Общо нетекучи активи		5,071	1,706
Материални запаси		6	-
Търговски и други вземания	16	43,513	66,396
Предплащания за текущи активи	16	15	23
Парични средства и еквиваленти	17	3,693	4,424
Общо текущи активи		47,227	70,843
Общо активи		52,298	72,549

Към 31 декември 2015

В хиляди лева

	Бел.	2015	2014
Регистриран капитал		100	100
Резерви		282	282
Печалби и загуби		(9,089)	(1,275)
Общо собствен капитал	18	(8,707)	(893)
Пасиви			
Засми и кредити	19,24	1,843	18,177
Доходи на насти лица	23	12	9
Търговски задължения	20	45,673	24,280
Други задължения	20	13,477	30,976
Общо пасиви		61,005	73,442
Общо собствен капитал и пасиви		52,298	72,549

Бележките на страници 6 до 36 са неразделна част от този финансов отчет.

Николай Костов Вузов
Изпълнителен директор

Евелина Георгиева Сомова
Съставител
Съгласно независим одиторски доклад:
Нинов и Турмачки - Одит и Консултинг ООД

Веселин Турмачки
Регистриран одитор
Управител СОП: А. Нинов

Дата:

08.06.2016

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

За годината, приключваща на 31 декември 2015

В хиляди лева

	Бел.	2015	2014
Приходи	6	194,707	182,116
Отчетна стойност на продажбите	8	(198,826)	(179,951)
Брутна печалба		(4,119)	2,165
Други приходи	7	1,124	9
Разходи за управление и дистрибуция	9	(2,826)	(2,101)
Резултат от оперативна дейност		(5,821)	73
Финансови приходи		375	4,539
Финансови разходи		(1,953)	(3,156)
Нетни финансови разходи	11	(1,578)	1,383
Печалба преди данъци		(7,399)	1,456
Разходи за данъци	12	-	(140)
Печалба за периода		(7,399)	1,316
Друг всеобхватен доход		100	317
Разпределен дивидент		(515)	(3,042)
Общо всеобхватен доход за периода		(7,814)	(1,409)

Николай Костов Вузов
Изпълнителен директор

Евелина Георгиева Сомова
Съставител

Eu

Съгласно независим одиторски доклад:
Нинов и Турмачки – Одит и Консултинг ООД

Веселин Турмачки
Регистриран одитор
Управител СОП: А. Нинов

В. Турмачки

Дата:

09.06.2016

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

За годината, приключваща на 31 декември 2015

В хиляди лева	Бележка	Регистрира н капитал	Законови резерви	Печалби и загуби	Общо
Баланс към 1 януари 2014 г.		100	1843	(1,427)	516
Нетна печалба за годината		-	-	1,316	1,316
Покриване на загуба			(1,427)	1,427	-
Разпределен дивиденг			(134)	(2,908)	(3,042)
Друг всеобхватен доход				317	317
Баланс към 31 декември 2014 г.	18	100	282	(1,275)	(893)
Баланс към 1 януари 2015 г.		100	282	(1,275)	(893)
Нетна печалба за годината		-	-	(7,399)	(7,399)
Разпределен дивиденг				(515)	(515)
Друг всеобхватен доход				100	100
Баланс към 31 декември 2015 г.		100	282	(9,089)	(8,707)

Николай Костов Вузов
Изпълнителен директор

Евелина Георгиева Сомова
Съставител

Съгласно независим одиторски доклад:
Нинов и Турмачки – Одит и Консултинг ООД

Веселин Турмачки
Регистриран одитор
Управител СОП: А. Нинов

Дата:

08.06.2016

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

За годината, приключваща на 31 декември 2015

В хиляди лева

	Бележка	2015	2014
Оперативна дейност			
Парични постъпления от клиенти		179,702	233,683
Парични плащания към доставчици		(167,750)	(220,884)
Парични потоци, свързани с трудови възнаграждения		(359)	(451)
Други парични потоци от основна дейност		(6,452)	(134)
Парични потоци, получени от основната дейност		5,141	12,214
Платени/ възстановени данъци върху печалбата		(141)	(50)
Изплатени дивиденди		(489)	(2,797)
Нетни парични потоци от основната дейност		4,511	9,367
Ивестизиционна дейност			
Парични постъпления от дългосрочни инвестиции		—	—
Парични плащания за дългосрочни инвестиции		—	—
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност		—	—
Финансова дейност			
Парични постъпления от заеми, лихви		1,308	19,893
Парични плащания за заеми, лихви		(6,444)	28,812
Нетни парични потоци от финансова дейност		(5,136)	(8,919)
Нетно увеличение/(намаление) на пари и парични еквиваленти		(625)	448
Пари и парични еквиваленти към 1 януари	17	4,424	4,056
Ефект от обменните курсове върху паличните пари и парични еквиваленти		(106)	(30)
Пари и парични еквиваленти към 31 декември	17	3,693	4,424

Николай Костов Вузов
Изпълнителен директор

Евелина Георгиева Сомова
Съставител

Съгласно независим одиторски доклад:
Нинов и Турмачки – Одит и Консултинг ООД

Веселин Турмачки
Регистриран одитор
Управител СОП: А. Нинов

Дата:

08. 06. 2016г

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Съдържание	Стр.		Стр.
		21. Финансови инструменти	35
1. Статут и предмет на дейност	7	22. Ефекти от обезценка на вземанията и задълженията	36
2. Счетоводна политика	7	23. Задължения при пенсиониране	37
3. Определяне на справедливи стойности	23	24. Финансов лизинг	37
4. Управление на финансовия риск	24	25. Ангажименти за придобиване на имоти, машини, съоръжения и оборудване	38
5. Управление на капитала	27	26. Условни задължения	38
6. Приходи	28	27. Свързани лица	38
7. Други приходи	28	28. Събития след датата на отчета	38
8. Отчетна стойност на продадените стоки	28		
9. Разходи за управление и дистрибуция	28		
10. Разходи за персонала	28		
11. Нетни финансови разходи	29		
12. Разходи за данъци	29		
13. Имоти, машини, съоръжения и оборудване	30		
14. Нематериални активи	31		
15. Други инвестиции	32		
16. Търговски и други вземания	33		
17. Пари и парични еквиваленти	33		
18. Капитал и резерви	34		
19. Засеми	34		
20. Търговски и други задължения	34		

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ**1. Статут и предмет на дейност**

ЕНЕРГИЙНА ФИНАНСОВА ГРУПА АД е акционерно дружество, регистрирано в РБългария с решение №1 от 18.11.2004 г. ф.д. № 12543/2004г на СГС. С протокол на Общото събрание от 20.05.2009 е взето решение за увеличаване на капитала на 100 000 лв. Дружеството има инвестиция в един клоп в Република Македония, регистриран 2011 г.

Дружеството се управлява от Изпълнителния Директор Николай Костов Вузов.

Основната дейност на Дружеството включва пренос, разпределение и реализация на електрическа енергия. За целта разполага с лиценз за търговия на ел.енергия издадена от ДКЕВР.

Седалището на дружеството, е в Република България със следния адрес: гр. София, гр.София, р-н Витониа, ул.Вихрен 10

2. Счетоводна политика

По долу следва описание на счетоводната политика, прилагана при изготвяне на финансовия отчет за годината приключваща на 31 декември 2015. Политиката е била последователно прилагана за всички представени години, освен ако изрично не е упоменато друго.

2.1. База за изготвяне**(а) Съответствие**

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2015 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

(б) База за измерване

Този финансов отчет, е изготвен на базата на историческата стойност, с изключение на (където е приложимо):

- деривативни финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност;
- финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби;
- финансови активи на разположение за продажба отчитани по справедлива стойност;
- инвестиционни имоти, представени по преценена стойност
- задължения за плащания на базата на акции уреждани в пари, отчитани по справедлива стойност
- задължението по плана за дефинирани доходи отчитано по постоянна стойност.

(в) Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), която е функционалната валута на Дружеството. Цялата финансова информация в него е представена в български лева закръпени до хиляди.

(г) Използване на приблизителни оценки и преценки

Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО изисква ръководството да прави преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики и на отчетените суми на активите, пасивите, приходите и разходите. Реалният резултат може да бъде различен от тези приблизителни оценки.

Очакванията и основните допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на счетоводните оценки се призовава в периода, в който оценката е преразглеждана, когато преразглеждането засяга само този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ**(2.1.) База за изготвяне (продължение)****(г) Използване на приблизителни оценки и преценки (продължение)**

периоди ако преразглеждането оказва влияние и на бъдещите периоди.

Информация за значителни позиции, които са засегнати от оценки на несигурността и критични допускания при прилагане на счетоводните политики, които имат ефект върху сумите признати във финансовия отчет, се съдържа в следните бележки:

- Бележка 22 – по отношение на обезценка на просрочени вземания

(д) Действащо предприятие

Финансовият отчет е изготвен на базата на предположението, че Дружеството е действащо предприятие и ще продължи своята дейност в обозримо бъдеще.

В края на 2008 година световната финансова криза се трансформира на практика в световна икономическа и пазарна криза. Влиянието и засегна всички сектори и индустрии. Вероятността от забавяне на икономическия растеж е значителна. Това оказва влияние върху Дружеството, като то продължава дейността си в една по-трудна и непредсказуема бизнес среда. Ръководството на Дружеството очаква, че наличието на собствените му капиталови ресурси и източници на финансиране от банковите институции ще бъдат достатъчни да задоволят ликвидните му потребности през календарната 2016 година.

(е) Промени в счетоводните политики**(i) Преглед**

От 1 януари 2010 г., Дружеството е променило своите счетоводни политики в следните области:

- Представяне на финансовите отчети.

Финансовите отчети след януари 2010 година се изготвят на базата на Международните стандарти на финансово отчитане (МСФО), КРМСФО и разяснения.

2.2 Чуждестранна валута**(а) Сделки в чуждестранна валута**

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние. Печалба или загуба от курсови разлики, произтичащи от парични позиции, е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута превалутирана по курса в края на периода.

Непарични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност. Курсови разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута се отчитат в печалби и загуби, освен разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута на капиталови инструменти на разположение за продажба, или отговарящи на условията хеджинги на паричен поток, които се признават в друг всеобхватен доход.

От въвеждането на Валутен борд през 1998 година в страната обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR). През текущия и предходните периоди, дружеството е прилагало този обменен курс - 1 EUR=1.95583 BGN.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

2.3. Финансови инструменти

(а) Не-деривативни финансови активи

Дружеството първоначално признава заеми и вземания и депозити на датата, на която те са възникнали. Всички други финансови активи (включително активи отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби) се признават първоначално на тяхната дата на търгуване, на която Дружеството е станало страна по договорните условия на инструмента.

Дружеството отписва финансов актив когато договорните права за паричните потоци от актива са погасени, или Дружеството прехвърля правата за получаване на договорените парични потоци от финансовия актив в сделка, според която значителна част от всички рискове и изгоди от собствеността на финансовия актив са прехвърлени. Всяко участие в прехвърлен финансов актив, който е създаден или задържан от Дружеството се признава като отделен актив или пасив.

Финансови активи и пасиви се нетират и нетната стойност се представя в отчетта за финансово състояние тогава и само тогава, когато Дружеството има правно основание да нетира сумите и има намерение или да урежда на нетна база или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби

Един финансов актив се класифицира като отчитан по справедлива стойност в печалби и загуби ако е държан за търгуване или е определен като такъв при първоначално признаване. Финансови активи се определят като такива отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби, ако Дружеството управлява такива инвестиции и взема решения за покупка и продажба на базата на тяхната справедлива стойност, според документираната стратегия за управление на риска или за инвестициите на Дружеството. При първоначално признаване свързаните разходи по сделката се признават в печалба и загуба, когато възникнат. Финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби се оценяват по справедлива стойност и последващите промени се отчитат в печалби и загуби.

Финансови активи държани до надеж

Когато Дружеството има положителното намерение и възможност да държи дългови ценни книжи до надеж, тогава те се класифицират като финансови активи държани до надеж. Държаните до надеж финансови активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс всички пряко съотносими разходи по сделката. След първоначално признаване финансовите активи държани до надеж се оценяват по амортизирана стойност като се използва метода на ефективния лихвен процент, намалена със загуби от обезценка. Всяка продажба или рекласификация на повече от незначителна сума от държаните до надеж инвестиции на дата, която не е близо до техния надеж, би довела до рекласификация на всички инвестиции държани до надеж като такива на разположение за продажба и би довела до забрана за Дружеството да класифицира инвестиции като държани до надеж за текущата и следващите две финансови години.

(б) Не-деривативни финансови активи

Заеми и вземания

Заеми и вземания са финансови активи с фиксирани или определяеми पैшания, които не са котиращи на активен пазар. Такива активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс всички пряко съотносими разходи по сделката. След първоначално признаване заеми и вземания се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективния лихвен процент, намалена със загуби от обезценка. Пари и парични еквиваленти включват парични наличности и депозити на виждане с първоначален матуритет от три месеца или по-малко. Банковите овърдрафти, които са платими при поискване и формират неразделна част от управлението на паричните наличности на

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

2.3. Финансови инструменти (продължение)

Дружеството, се включват като компонент на пари и парични еквиваленти за целите на изготвянето на отчета за паричните потоци.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са не-деривативни финансови активи които са предназначени като такива на разположение за продажба и не са класифицирани в никоя от предходните категории. Инвестиции на Дружеството в капиталови и някои дългови ценни книжи се класифицират като финансови активи на разположение за продажба. След първоначално признаване те се оценяват по справедлива стойност и промените в тази стойност, различни от загуби за обезценка и валутни курсови разлики от капиталови инструменти на разположение за продажба, се отчитат в друг всеобхватен доход и се представят в резерв за справедлива стойност в собствения капитал. Когато една инвестиция се отпише, натрупаните печалби и загуби в друг всеобхватен доход се прекласифицират в печалби и загуби.

(б) Не-деривативни финансови пасиви

Дружеството първоначално признава издадени дългови ценни книжи и подчинени задължения на датата на която са възникнали. Всички други финансови пасиви (включително такива определени като отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби) се признават първоначално на тяхната дата на търгуване, на която Дружеството е станало страна по договорните условия на инструмента. Дружеството отписва финансов пасив когато неговите договорни задължения са изпълнение или са отменени или не са валидни повече. Финансови активи и пасиви се нетират и нетната стойност се представя в отчета за финансово състояние тогава и само тогава, когато Дружеството има правно основание да нетира сумите и има намерение или да урежда на нетна база или да реализира актива и да уреди пасива едновременно. Дружеството има следните не-деривативни финансови пасиви: търговски и други задължения. Такива финансови пасиви се признават първоначално по справедлива стойност плюс всички пряко свързани разходи по сделката. След първоначално признаване тези финансови пасиви се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективния лихвен процент.

(г) Акционерен капитал**Обикловени акции**

Обикновените акции се класифицират като собствен капитал. Разходите пряко свързани с издаването на обикновените акции и опции върху акции се признават като намаление на собствения капитал, нетно от всички данъчни ефекти. Капиталът на Дружеството е представен по историческа стойност към датата на регистрация.

Обратно изкупуване на собствени акции

При изкупуване на собствени акции, платената сума, която включва директно свързаните разходи, нетно от данъци, се признава като намаление на общата сума на собствения капитал. Когато изкупени обратно акции се продават в последствие или се преиздават, получената сума се признава в увеличение на собствения капитал, а печалбата/загубата от сделката се трансферира в неразмислена печалба.

2.4. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

(а) Признаване и оценка

Имотите, машините, съоръженията и оборудването се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупани амортизации и загуби от обезценка. Цената на придобиване включва покупната цена, включително мита и невъзстановими данъци върху покупката,

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

2.4. Имоти, машини, съоръжения и оборудване (продължение)

както и всички други разходи, пряко отнасящи се до привеждане на актива до местоположение и състояние необходими за неговата експлоатация по начина предвиден от ръководството. Стойността на активите придобити по стопански начин включва направените разходи за материали, директно вложен труд и съответната пропорционална част от непреките производствени разходи; разходите пряко отнасящи се до привеждане на актива до местоположение и състояние необходими за неговата експлоатация; първоначална приблизителна оценка на разходите за демонтаж и преместване на актива и за възстановяване на площта, на която е разположен актива и капитализирани разходи за лихви. Стойността може да включва суми рекласифицирани от друг всеобхватен доход представляващи печалби или загуби от отговарящи на условията хеджинги на парични потоци за покупки в чужда валута на имоти, машини и съоръжения. Закупен софтуер, без който е невъзможно функционирането на закупено оборудване, се капитализира като част от това оборудване.

Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно.

Печалби и загуби при описване на имоти, машини и съоръжения се определят като се сравняват постъпленията с балансовата стойност на актива, и се признават нетно в други приходи в печалби и загуби. Когато преоценените активи се продадат, сумите включени в преоценен резерв се рекласифицират в натрупани печалби и загуби.

Ръководството на Дружеството е възприело политика на капитализиране на активи в случай, че тяхната цена на придобиване е еквивалентна на, или надвишава ниво на същественост в размер на 700 лева.

(б) Последващи разходи

Възникнали последващи разходи, за да се подмени част от актив от имотите, машините, съоръженията и оборудването, се капитализират в съответния актив, само когато е вероятно предприятието да получи в бъдеще икономически ползи, свързани с тази част от актива и разходите могат да бъдат оценени надеждно. Балансовата стойност на подменената част се отписва. Разходи за ежедневно обслужване на активите се признават в печалби и загуби като разход в момента на възникването им.

(в) Амортизация

Амортизацията се начислява в печалби и загуби на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на имотите, машините, съоръженията и оборудването, които се отчитат отделно, тъй като това отразява очаквания начин на консумиране на бъдещите икономически ползи от актива. Земята не се амортизира. Очакваните срокове на полезен живот са:

- Страни и съоръжения 25 години ☐
- Машини, оборудване 10 години ☐
- Транспортни средства 8 години ☐
- Стопански инвентар 6,7 години ☐
- Компютри и периферни устройства 2 години ☐

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка дата на изготвяне на финансов отчет. Активите се амортизират от началото на месеца, в който са готови за въвеждане в експлоатация, а за активите придобити по стопански начин от месеца, следващ месеца в който са готови за въвеждане в експлоатация.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

2.5. Нематериални активи**(а) Научноизследователска и развойна дейност**

Разходи за научноизследователска дейност, направени за придобиване на ново научно или техническо знание, се признават в печалби и загуби когато възникнат. Развойна дейност включва план или проект за производството на нови или съществено подобрени продукти и процеси. Разходи за развойна дейност се капитализират само ако тези разходи могат да се измерят надеждно, продуктът или процесът са технически и търговски възможни, бъдещи икономически ползи са вероятни, и Дружеството възнамерява и има достатъчни ресурси да завърши развитието и да използва или продаде актива. Капитализираните разходи включват материали, труд, общопроизводствени разходи които са директно съотносими за подготовката на актива за неговата употреба, и капитализирани лихвени разходи. Други разходи за развойна дейност се признават в печалби и загуби когато възникват. Капитализираните разходи за развойна дейност се оценяват по цена на придобиване намалена с натрупана амортизация и загуби от обезценки.

(б) Други нематериални активи

Други нематериални активи, придобити от Дружеството имат ограничен полезен живот са представени по цена на придобиване, намалена с натрупана амортизация и загуби от обезценки.

(в) Последващи разходи

Разходите свързани с поддръжката на нематериални активи се капитализират само когато се увеличават бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи се признават като разход в печалби и загуби в момента на тяхното възникване.

(г) Амортизация

Амортизацията се начислява в печалби и загуби на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на нематериалните активи, различни от репутация, тъй като това отразява очаквания начин на консумиране на бъдещите икономически ползи от актива. Очакваните срокове на полезен живот са:

- софтуер 2 години [1]

Методите на амортизация, полезния живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка дата на изготвяне на финансов отчет.

2.6. Наети активи

Лизинговите договори, по силата на които на Дружеството се прехвърлят всички значими рискове и изгоди от собствеността, се класифицират като финансов лизинг. При първоначално признаване наетите активи се отчитат по по-ниската от справедлива стойност и настояща стойност на минималните лизингови плащания. След първоначално признаване, активът се отчита според счетоводната политика, приложима за съответния актив. Различни от тези лизингови договори са договори за оперативен лизинг. Освен за инвестиционни имоти, наетите активи не се признават в баланса на Дружеството. Инвестиционни имоти държани по договори за оперативен лизинг се признават в отчета за финансово състояние на Дружеството по справедлива стойност.

2.7. Материални запаси

Материалните запаси се отчитат по по-ниската от тяхната себестойност и нетна реализуема стойност. Себестойността на материалните запаси се отчита на принципа на средно претеглена цена за материали и стоки.

Нетната реализуема стойност представлява преднолагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително оценените разходи по

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

2.7. Материални запаси (продължение)

завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата. Нетната реализуема стойност е очакваната продажна цена при нормални бизнес условия, намалена с очакваните разходи по завършване и продажба.

2.8. Обезценка**(а) Финансови активи (включително вземания)**

Финансов актив, който не се отчита по справедлива стойност в печалби и загуби, се преразглежда към всяка отчетна дата, за да се прецени дали не съществуват признаци за обезценка. Един финансов актив се счита за обезценен в случай, че има обективни доказателства за едно или повече събития иманци негативен ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от този актив и този ефект може да бъде надеждно оценен. Обективно доказателство, че финансов актив (включително капиталови ценни книжки) е обезценен, може да включва неизпълнение или просрочие от дължника, реструктуриране на дължимата сума за Дружеството при условия, които Дружеството не би разглеждало при други обстоятелства, индикации, че дължникът или емитентът ще изпадне в несъстоятелност, липсата на активен пазар за дадена ценна книжка. В допълнение, за инвестиция в капиталова ценна книжка значителен или продължителен спад в справедливата стойност под нейната цена на придобиване е обективно доказателство за обезценка.

Дружеството взема пред вид доказателства за обезценка на вземания и държани до падеж инвестиции в ценни книжки, както за конкретен актив, така и на колективно равнище.

Всички индивидуално значими вземания и държани до падеж ценни книжки се проверяват за специфична обезценка. Всички индивидуално значими вземания и държани до падеж ценни книжки, за които няма специфична обезценка, след това се проверяват колективно за обезценка, която е възникнала, но все още не е идентифицирана.

Вземанията и държаните до падеж ценни книжки, които не са индивидуално значими, се проверяват колективно за обезценка като са групирани заедно вземания и ценни книжки, държани до падеж, със сходни характеристики на риска. При проверката на колективно ниво за обезценка, Дружеството използва историческите тенденции на вероятността за неизпълнение на задълженията, времето за възстановяване и размера на възникналите загуби, коригирани с преценката на ръководството дали сегашните икономически и кредитни условия са такива, че има вероятност реалните загуби да бъдат по-големи или по-малки от предпологането на базата на историческите тенденции.

Загубата от обезценка за финансов актив, отчитан по амортизирана стойност, се изчислява като разликата между неговата отчетна стойност и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент. Загуба от обезценка се признава в печалби и загуби и се отразява в корективна сметка намаляваща вземанията. Когато последващо събитие намалява загубата от обезценка, това намаление се отразява през печалби и загуби.

Загуба от обезценка по отношение на финансов актив на разположение за продажба се отразява като се трансферира в печалба и загуба патрупаната загуба, призната преди това в друг всеобхватен доход, и представена в резерва от справедлива стойност в собствения капитал. Кумулативната загуба, която се прехвърля от друг всеобхватен доход и се признава в печалби и загуби е разликата между цената на придобиване, нетно от изплащанията на главница и амортизацията, и текущата справедлива стойност, намалена с загуба от обезценка призната преди това в печалби и загуби. Промени в обезценката, дължани се на стойността във времето, се отразяват като част от лихвения приход. Ако в последващ период, справедливата стойност на обезценена дългова ценна книжка на разположение за продажба се увеличи, и увеличението може обективно да бъде свързано

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

2.8. Обезценка (продължение)

със събитие, настъпило след признаването на загубата от обезценка в печалбата или загубата, тогава загубата от обезценка се възстановява обратно, като сумата се признава в печалбата или загубата. Въпреки това, всяко последващо възстановяване на справедливата стойност на обезценена капиталова ценна книга на разположение за продажба, се признава в друг всеобхватен доход.

(б) Не-финансови активи

Отчетните стойности на нефинансовите активи на Дружеството, материални запаси и отсрочени данъчни активи, се преглеждат към всяка отчетна дата с цел да се определи дали има признаци за обезценка. В случай, че съществуват такива признаци, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. За положителна репутация и нематериални активи с неопределен полезен живот, или които още не са готови за употреба, възстановимата стойност се определя на всяка година по едно и също време.

Възстановимата стойност на актив или на обект, генериращ парични потоци (ОГПП), е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. При оценката на стойността в употреба, бъдещите парични потоци се дисконтират до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите оценки за пазара, цената на парите във времето и специфичния за актива риск. За актив, който не генерира самостоятелно парични постъпления, възстановимата стойност се определя за групата активи, генерираща парични постъпления, към която той принадлежи.

Корпоративните активи на Дружеството не генерират отделни парични потоци. Ако има индикации, че корпоративен актив може да е обезценен се определя възстановимата стойност за ОГПП, към който корпоративния актив принадлежи.

Загуба от обезценка се признава винаги в случай, че балансовата стойност на един актив или ОГПП, част от която е той, превишава неговата възстановима стойност. Загуби от обезценка се признават в печалби и загуби. Загуби от обезценка признати за ОГПП се разпределят така, че да намалят отчетните стойности на активите в обекта пропорционално.

Загуба от обезценка, призната в предходни периоди, се проверява на всяка отчетна дата за индикации, че загубата е намалена или вече не съществува. Загуба от обезценка се възстановява обратно, ако е имало промяна в приблизителните оценки, използвани за определяне на възстановимата стойност. Загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

2.9. Нетекучи активи държани за продажба

Нетекучи активи, или групи за изваждане от употреба, съставени от активите и пасивите, чиято стойност се очаква да бъде възстановена основно чрез продажба, а не чрез продължаване на употреба, са класифицирани като държани за продажба. Непосредствено преди класифициране като държани за продажба, активите или компонентите на група за изваждане от употреба, се оценяват в съответствие със счетоводните политики на Дружеството. След това обикновено активите, или групата за изваждане от употреба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност и справедливата стойност, намалена с разходите за продажба. Всяка загуба от обезценка на група за изваждане от употреба се разпределя към активите и пасивите на пропорционална основа, с изключението че загуба не се разпределя за материалните запаси, финансови активи, отсрочени данъчни активи и инвестиционни имоти, които продължават да се отчитат в съответствие със счетоводните политики на Дружеството. Загуби от обезценка при първоначално класифициране като държани за продажба и последващи печалби или загуби от переоценка, се признават в

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

2.9. Нетекущи активи държани за продажба (продължение)

печалби и загуби. Печалбите не се признават на стойност по-голяма от кумулативната загуба от обезценка.

2.10. Доходи на персонала**(а) Планове с дефинирани вноски**

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който дружество платя вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да платя допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Дружеството да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, се признават в печалби и загуби текущо.

(б) Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Дружеството за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди; и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобива право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че работникът или служителят има натрупан стаж от 10 и повече години към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест месечни брутни работни заплати. Към датата на баланса ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители на база на доклад, изготвен от актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. В бележка 23 са оповестени основните допускания, на базата на които е извършена оценката и начислената сума.

Дружеството признава всички актюерски печалби и загуби възникващи от платя за дефинирани доходи в разходи за персонала в печалби и загуби.

(в) Доходи при прекратяване

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Дружеството се е ангажирано ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Дружеството е отправило официално предложение за доброволно прекратяване, и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

(г) Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Дружеството признава като задължение

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

2.10. Доходи на персонала (продължение)

недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

2.11. Провизии

Провизия се признава в случаите, когато Дружеството в резултат от минали събития има правно или конструктивно задължение, което е надеждно измеримо, и е вероятно погасяването му да се осъществи за сметка на изходящ поток от икономически ползи. Провизиите се определят чрез дисконтиране на очаквани бъдещи парични потоци с лихвен процент преди данъци, който отразява текущата пазарна стойност на парите във времето и рисковете, специфични за задължението. Олихвяването на дисконтираната стойност се признава като финансов разход.

(а) Гаранции

Провизиите за гаранции се признават, когато свързаните с тях продукти или услуги са продадени. Провизиите се базират на исторически данни за гаранциите и на претегляне на всички възможни случаи с вероятностите те да се случат.

(б) Съдебни спорове

Където е вероятно определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължение по съдебен спор, Дружеството признава провизия. Провизията се базира на най-добрата оценка дадена от юридическите съветници на Дружеството. В случаите, когато не може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението се оновестява като потенциално задължение.

(в) Реструктуриране

Провизията за разходи по реструктуриране се признава, когато Дружеството има одобрен подробен формален план за реструктуриране и реструктурирането е започнало, или е обявено публично. Бъдещи оперативни разходи не се провизират.

(г) Обременяващи договори

Провизия за обременяващи договори се признава, когато очакваните ползи за Дружеството от договора са по-ниски от неизбежните разходи за изпълнение на задълженията по договора. Тази провизия се оценява по настоящата стойност на по-ниското от очакваните разходи за прекратяване на договора и очакваните нетни разходи за продължаване на договора. Преди установяване на провизията, Дружеството признава загуба от обезценка на активи, свързани с този договор.

2.12. Приходи**(а) Приходи от продажба на стоки**

Приходите от продажбата на стоки, в хода на нормалната дейност, се признават по справедливата стойност на полученото, или което се очаква да се получи възнаграждение, намалено с върнатите стоки, отстъпки или работи. Приход от продажба на стоки се признава в момента, когато същественият риск от собствеността се прехвърлят към купувача, получаването на възнаграждението е вероятно, свързаните разходи и възможните връщания на стоки могат да се определят надеждно, няма продължаващо участие на ръководството в управлението на стоките, и сумата на прихода може да се измери надеждно. Ако е вероятно, че ще бъдат дадени отстъпки и тяхната стойност може да бъде надеждно измерена, тогава отстъпките се признават като намаление на приходите, когато се признават приходите. Прехвърлянето на рисковете и изгодите варира според конкретните условия на договора за продажба. При продажба на някои продукти, трансфер настъпва след получаване от клиента.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

2.12. Приходи (продължение)

(б) Приходи от услуги

Приходите от предоставени услуги се признават пропорционално на степента на завършеност на сделката към отчетната дата. Степента на завършеност обикновено се определя посредством анализ на извършената работа.

(в) Комисионни приходи

Когато Дружеството действа в качеството си на агент, а не на принципал по дадена транзакция, признатият приход е нетната сума на комисионната получена от Дружеството.

2.13. Безвъзмездни средства предоставени от държавата

Безвъзмездни средства предоставени от държавата, без условия, свързани с материални запаси се признават в печалби и загуби като други приходи когато сумата подлежи на получаване. Други безвъзмездни средства предоставени от държавата се признават първоначално като отсрочени приходи по справедлива стойност когато има достатъчна сигурност, че ще бъдат получени и, че Дружеството ще изпълни условията свързани със средствата. Безвъзмездни средства, които компенсират Дружеството за направени разходи се признават в печалби и загуби като други приходи на систематична база в периодите, в които се признават разходите. Безвъзмездни средства, които компенсират Дружеството за придобиване на актив, се признават в печалби и загуби на систематична база за полезния живот на актива.

2.14. Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи включват приходи от лихви по инвестирани средства (включително финансови активи на разположение за продажба), приходи от дивиденди, печалба от продажба на налични за продажба финансови активи, промени в справедливата стойност на финансови активи, отчитани по справедлива стойност, в печалба или загуба, печалба от операции в чуждестранна валута и печалби от хеджирови инструменти, признати като печалби и загуби. Приход от лихви се признава в момента на начисляването му по метода на ефективната лихва.

Финансовите разходи включват разходи за лихви по заеми, разходи в резултат на увеличение на задължението, следствие на приближаване с един период на датата, определена за реализиране за провизии, дивиденди по преференциални акции класифицирани като пасиви, промени в справедливата стойност на финансови активи отчитани по справедлива стойност, в печалби и загуби, обезценка на финансови активи и загуби от хеджирови инструменти, които се признават в печалби и загуби. Разходи по заеми, които не могат да се отнесат пряко към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, се признават в печалби и загуби като се използва метода на ефективния лихвен процент.

Печалби и загуби от валутни курсови разлики се отчитат на нетна база.

2.15. Данък върху печалбата

Данъкът върху печалбата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в печалби и загуби, с изключение на този, отнасящ се за статии, които са признати директно в собственния капитал, или в друг всеобхватен доход. Текущият данък е очакваното данъчно плащане върху облагаемата печалба за годината, прилагайки данъчните ставки в сила към датата на изготвяне на отчета и всички корекции за дължими данъци за предходни години. Отсрочените данъци се изчисляват чрез балансовия метод върху временните разлики между сумата на активите и пасивите, използвана за целите на изготвянето на финансовия отчет, и сумата използвана за данъчни цели.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

2.15. Данък върху печалбата (продължение)

Отсрочен данък не се признава за временни разлики от първоначално признаване на активи и пасиви при сделка не засягаща печалби и загуби, нито за счетоводни, нито за данъчни цели.

Сумата на отсрочените данъци се базира на очакването те да се реализират или приснадят, използвайки приложимите към датата на баланса данъчни ставки. Отсрочените данъчни активи и пасиви се нетират ако има правно основание за нетиране на текущи данъчни активи и пасиви или тези данъчни активи и пасиви ще се реализират едновременно.

Актив по отсрочени данъци се начислява само до размера, до който е възможно бъдеща облагаема печалба да бъде налична при условие, че неизползваните данъчни загуби и кредити могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи се предлагат към всяка отчетна дата и се намаляват доколкото не е вероятно повече бъдеща изгода да бъде реализирана.

При определянето на текущите и отсрочените данъци Дружеството използва счетоводната база, описана в бележка 2.1. по-горе.

2.16. Нови и/или ревизирани стандарти и разяснения в сила за годишни периоди започващи на 01. Януари 2015

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2015 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Тези стандарти и тълкувания включват:

Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2011-2013 г. Тези подобрения влизат в сила за годишни отчетни периоди след 01.07.2014 г. (за България от 01.01.2016 г.) и внасят изменения в следните стандарти:

МСФО 3 Бизнес комбинации. Изменението се прилага в бъдеще и с него се уточнява обхватът на изключенията от МСФО 3: (а) и съвместните дейности, а не само съвместните предприятия, са извън обхвата на МСФО 3; (б) това изключение се отнася само за счетоводното отчитане във финансовите отчети на самите съвместни споразумения. Дружеството не е съвместно предприятие и затова изменението няма ефект върху дружеството.

МСФО 13 Оценяване по справедлива стойност. Изменението се прилага в бъдеще и с него се уточнява, че изключението за портфейли в МСФО 13 може да се прилага не само за финансови активи и финансови пасиви, но също и за други договори в обхвата на МСС 39. Дружеството не прилага изключението за портфейли в МСФО 13.

МСС 40 Инвестиционни имоти. В описанието на спомагателните услуги в МСС 40 се прави разграничение между инвестиционен имот и ползван от собственика имот (имот, машина или съоръжение). Изменението се прилага в бъдеще и с него се пояснява, че се прилага МСФО 3, а не описанието на спомагателните услуги в МСС 40, за да се определи дали сделката е покупка на актив или е бизнес комбинация. Дружеството не е придобило активи, за които да прилага МСФО 3 или МСС 40.

КРМСФО 21 Налози. Това разяснение влиза в сила за годишни отчетни периоди след 01.07.2014 г. (за България от 01.01.2016 г.). В него се разглеждат основните въпроси относно признаването на задължението за плащане на налози (данъци, различни от данъците

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

2.16. Нови и/или ревизирани стандарти и разяснения в сила за годишни периоди започващи на 01. Януари 2015 (продължение)

върху дохода), възникващо в съответствие с действащото законодателство. Задължението за плащане на данок следва да се признае, когато се извършва дейността, която поражда задължението за данога в съответствие с приложимия закон. Задължението за данок се признава прогресивно, ако задължаваното събитие - дейността, налагаща плащане на данога, се извършва в течение на определен период (например ДДС); ако задължението за данок възниква след достигането на установен минимален праг, съответният пасив се признава, когато е достигнат минималният праг на дейността.

Издадени или изменени стандарти, които все още не са влезли в сила

По-долу са оновестени стандартите или измененията в стандартите, които са издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), но не са влезли в сила към датата на финансовия отчет на Дружеството. Дружеството възнамерява да прилага тези стандарти, ако са приложими, когато влязат задължително в сила.

Изменение на МСС 19 Доходи на наети лица - „Планове с дефинирани доходи: вноски от наетите лица“. Изменението се отнася само за тези планове с дефинирани доходи, при които се правят вноски от наетите лица или трети страни според условията на плана. Изменението позволява предприятията да приспадат вноските от разходите за трудов стаж в периода, през който е положен трудът. То влиза в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 01.02.2015 г. (за България от 01.01.2016 г.). Изменението няма да има ефект върху финансовите отчети на Дружеството. Изменението е прието за приложение в ЕС.

Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2010-2012 г. С тези пети по ред годишни подобрения се внасят изменения в следните стандарти: МСФО 2 *Плащане на базата на акции*, МСФО 3 *Бизнес комбинации*, МСФО 8 *Оперативни сегменти*, МСФО 13 *Оценяване по справедлива стойност*, МСС 16 *Имоти, машини и съоръжения*, МСС 24 *Оповестяване на свързани лица* и МСС 38 *Нематериални активи*. Направени са свързани изменения в МСС 37 *Провизии, условни пасиви и условни активи* и МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване* (респ. МСФО 9 *Финансови инструменти*). Повечето изменения влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.02.2015 (за България от 01.01.2016 г.). Дружеството не очаква съществен ефект от тези подобрения върху неговите финансови отчети. Подобренията са приети за приложение в ЕС.

Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2012 - 2014 г. С тези седем годишни подобрения се внасят изменения в следните стандарти: МСФО 5 *Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности*, МСФО 7 *Финансови инструменти: оповестяване*, МСС 19 *Доходи на наети лица*, МСС 34 *Междино финансово отчитане* и МСФО 1 *Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане*. Измененията влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г. Дружеството не очаква съществен ефект от тези подобрения върху неговите финансови отчети. Подобренията са приети за приложение в ЕС.

Изменение на МСФО 11 Съвместни предприятия - „Счетоводно отчитане на придобивания на дялове в съвместно контролирани дейности“. МСФО 11 е изменен, за да се изисква предприятието, придобило дял в съвместна дейност, която дейност представлява бизнес (както е дефинирано в МСФО 3 *Бизнес комбинации*), да прилага всички счетоводни принципи в МСФО 3 и другите стандарти за бизнес комбинациите, с изключение на тези принципи, които са в противоречие с насоките в МСФО 11 *Съвместни предприятия*. Предприятието следва да оповести изискваната от МСФО 3 и другите стандарти информация за бизнес комбинациите. Изменението се отнася както за първоначалното придобиване на дял в съвместна дейност, така и при придобиването на допълнителен дял в съвместна дейност (в последния случай предишните държани дялове

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

2.16. Нови и/или ревизирани стандарти и разяснения в сила за годишни периоди започващи на 01. Януари 2015 (продължение)

не се преоценяват). Изменението се отнася в бъдеще за придобиване на дялове в съвместни дейности, които представляват бизнес, както е дефинирано в МСФО 3, относно тези придобивания, извършени от началото на първия период, в който се прилага изменението. Признатите стойности за придобити дялове в съвместни дейности, извършени в минали периоди, не се коригират. Изменението влиза в сила за отчетни периоди с начало на или след 01.01.2016 г., като по-ранното прилагане се разрешава.

Дружеството не очаква съществен ефект от изменението върху неговите финансови отчети. Изменението е прието за приложение в ЕС.

Изменения на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения и МСС 38 Нематериални активи - „Изясняване на приемливите методи на амортизация“. МСС 16 и МСС 38 са изменени, като се пояснява, че метод на амортизация, който се основава на приходи, генерирани от дейност, която включва използване на актив, не е подходящ за имоти, машини и съоръжения. Въвежда се опровержимото предположение, че такъв вид метод не е подходящ и за нематериален актив, което може да бъде преодоляно само в ограничени случаи, когато нематериалният актив е изразен в мярка за приходи, или когато може да се докаже, че приходите и потреблението на икономически ползи от нематериалния актив са силно зависими. Добавят се насоки, че очакваните бъдещи намаления на продажната цена на актив, който е произведен с използване на актив, може да сочи очаквано технологично или търговско остаряване на актива, което на свой ред може да отразява намаление в бъдещите икономически ползи, произтичащи от актива. Изменението влиза в сила за отчетни периоди с начало на или след 01.01.2016 г., като по-ранното прилагане се разрешава. Дружеството не очаква съществен ефект от изменението върху неговите финансови отчети. Изменението е прието за приложение в ЕС.

Изменения на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения и МСС 41 Земеделие - „Земеделие: растения посетители“. МСС 16 и МСС 41 са изменени, за да се включат „растенията посетители“ в обхвата на МСС 16, а не в обхвата на МСС 41, като се позволява такива активи да бъдат отчитани като имоти, машини и съоръжения и оценявани след първоначалното признаване по модела на цената на придобиване или модела на преоценената стойност според МСС 16. Въвежда се дефиниция за „растения посетители“ като живо растение, което се използва за производството или доставката на земеделска продукция, се очаква да се добие продукция през повече от един период и е малко вероятно да бъде продадено като земеделска продукция, освен при случайни продажби за получаване на остатъчната стойност (като отпадък). Пояснява се, че продукцията, добита от растенията посетители, остава в обхвата на МСС 41. Изменението влиза в сила за отчетни периоди с начало на или след 01.01.2016 г., като по-ранното прилагане се разрешава. Дружеството не очаква ефект от изменението върху неговите финансови отчети, тъй като не разполага с такива активи. Изменението е прието за приложение в ЕС.

Изменение на МСС 27 Индивидуални финансови отчети - „Метод на собствения капитал в индивидуалните финансови отчети“. С изменението на МСС 27 се разрешава инвестициите в дъщерни, асоциирани и съвместни предприятия по избор да могат да се отчитат и по метода на собствения капитал в индивидуалните финансови отчети (освен по цена на придобиване или справедлива стойност). Изменението влиза в сила за отчетни периоди с начало на или след 01.01.2016 г., като по-ранното прилагане се разрешава. Дружеството не очаква да промени оценяването на горния вид инвестиции в индивидуалните си финансови отчети. Изменението е прието за приложение в ЕС.

Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети - „Инициатива във връзка с оповестяванията“. Изменението разглежда очевидните затруднения за съставителите при изработването на преценки при изготвянето на финансовите отчети. Информацията не следва да бъде неясна, като се обобщава или предоставя несъществена информация. Съображението за същественост се прилага за всички части на финансовия отчет, дори и

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

2.16. Нови и/или ревизирани стандарти и разяснения в сила за годишни периоди започващи на 01. Януари 2015 (продължение)

когато даден стандарт изисква специфично оповестяване, се прилага съображението за съпественост. Пояснява се, че броят на представяните статии в тези отчети може да бъде раздробен или окръпен, както е подходящо, и допълнителни насоки за междинни сборове в тези отчети, както и пояснение, че дълът от другия всеобхватен доход на асоциирани и съвместни предприятия, отчетени по метода на собствения капитал, следва да бъдат представяни общо като една статия въз основа на това дали тя ще бъде или няма да бъде впоследствие прекласифицирана към печалбата или загубата. Изменението на МСС 1 влиза в сила за отчетни периоди с начало на или след 01.01.2016 г., като по-ранното прилагане се разрешава. Дружеството не очаква съществен ефект от изменението върху неговите финансови отчети. Изменението е прието за приложение в ЕС.

Изменения на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 Оповестяване на дялови участия в други предприятия и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия - „Инвестиционни предприятия: прилагане на изключението от консолидация“. Направени са промени в МСФО 10, МСФО 12 и МСС 28, за да се разгледат въпросите, възникващи в контекста на прилагането на изискванията за консолидиране от инвестиционните предприятия майки на дъщерните им предприятия. Промените са следните: (а) освобождаването от изготвянето на консолидирани финансови отчети се разширява и по отношение на междинно предприятие майка, което е дъщерно предприятие на инвестиционно предприятие, дори ако инвестиционното предприятие оценява всички свои дъщерни предприятия по справедлива стойност; (б) дъщерно предприятие, предоставящо услуги, свързани с инвестиционните дейности на предприятието майка, не следва да бъде консолидирано, ако самото дъщерно предприятие е инвестиционно предприятие; (в) при прилагането на метода на собствения капитал за инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия инвеститор, който не е инвестиционно предприятие, но има инвестиция в инвестиционно предприятие, може да занежи оценяването по справедлива стойност, прилагано от асоциираното или съвместното предприятие, по отношение на неговите дялове в дъщерните предприятия; (г) инвестиционно предприятие, което оценява всички свои дъщерни предприятия по справедлива стойност, предоставя оповестяванията, изисквани за инвестиционните предприятия съгласно МСФО 12 *Оповестяване на дялови участия в други предприятия*. Изменението влиза в сила за отчетни периоди с начало на или след 01.01.2016 г., като по-ранното прилагане се разрешава. Дружеството не очаква ефект от изменението върху неговите финансови отчети, тъй като то не е инвестиционно предприятие. Изменението все още не е прието за приложение в ЕС.

Изменения на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия - „Продажба или непарична вноска на активи между инвеститора и негово асоциирано или съвместно предприятие“. МСС 28 и МСФО 10 са изменени, за да се поясни третирането на продажба на активи или непарична вноска от страна на инвеститора към негово асоциирано или съвместно предприятие. Изменението изисква пълно признаване във финансовите отчети на инвеститора на печалбите и загубите, възникващи от продажба или дялова вноска на активи, представляващи бизнес (както е дефинирано в МСФО 3 *Бизнес комбинации*). Изисква се частично признаване на печалбите и загубите, когато активите не представляват бизнес, т.е. печалба или загуба се признава до степеня само на несвързаните инвеститорски дялове в това асоциирано или съвместно предприятие. Тези изисквания се прилагат независимо от правната форма на сделката - дали продажбата или непаришната вноска се извършва чрез прехвърляне от инвеститора на акции в дъщерно предприятие, което притежава активите (имащо за резултат загуба на контрол върху дъщерното предприятие) или чрез пряка продажба на самите активи. Изменението трябва да влезе в сила от 01.01.2016 г., но СМСС отложи влизането в сила на изменението

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

2.16. Нови и/или ревизирани стандарти и разяснения в сила за годишни периоди започващи на 01. Януари 2015 (продължение)

за неопределена дата в бъдеще. Дружеството не очаква съществен ефект от изменението върху неговите финансови отчети.

МСФО 14 Регулаторно отсрочени сметки. МСФО 14 позволява на предприятията, които прилагат за първи път МСФО, да продължат да отчитат, с някои ограничения промени, „регулаторно отсрочени салда по сметки“ в съответствие с предишните общоприети счетоводни принципи както при първоначалното прилагане на МСФО, така и в последващите си финансови отчети. Предприятията, които отговарят на условията за прилагане на МСФО 14, не се изисква да правят това, а могат да изберат само изискванията на МСФО 1 *Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане*. Но предприятието, което избере да прилага МСФО 14 в своя първи финансов отчет по МСФО, трябва да продължи да го прилага и в последващите си финансови отчети. МСФО 14 не може да се прилага от предприятията, които вече прилагат МСФО. Според СМСС МСФО 14 е приложим за годишни отчетни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г., като по-ранното прилагане се разрешава. Дружеството не очаква ефект от МСФО 14 върху неговите финансови отчети, тъй като то не е предприятие, прилагащо за първи път МСФО. Стандартът все още не е приет за приложение в ЕС. Европейската комисия е решила да не предприема процес на одобрение на този междинен стандарт, а да изчака до изработването на окончателния му вариант.

Изменение на МСС 12 Данъци върху дохода - „Признаване на отсрочени данъчни активи за неосъществени загуби“. С него се пояснява отчитането на отсрочените данъчни активи, свързани с дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, предвид различаващата се практика. Затова с изменението се внасят някои пояснения заедно с илюстративен пример. Пояснява се следното: (а) оценяването на дългов инструмент по справедлива стойност в печалбата или загубата и по цена на възникване за данъчни цели поражда приспаданца се данъчна временна разлика, независимо от това дали държателят на дълговия инструмент очаква да възстанови балансовата му стойност чрез продажба или използване; (а) балансовата стойност на актив не ограничава приблизителната оценка на вероятните бъдещи облагаеми печалби; (в) при пренеската за бъдещи облагаеми печалби следва да се изключат данъчните намаления, които са резултат от обратно проявление на приспаданци се данъчни временни разлики; (г) предприятието оценява отсрочения данъчен актив в комбинация с други отсрочени данъчни активи. Когато данъчният закон ограничава използването на данъчните загуби, предприятието следва да оцени отсрочения данъчен актив в комбинация с други отсрочени данъчни активи от същия вид. Изменението на МСС 12 се прилага от 01.01.2017 г., като се разрешава по-ранно прилагане. То не е прието за приложение в ЕС.

МСФО 15 Приходи от договори с клиенти. МСФО 15 съдържа единен подход за признаване на приходи от всички договори с клиенти, състоящ се от пет стъпки, както следва: идентифициране на договора с клиента; идентифициране на задълженията за изпълнение в договора; определяне на цената на сделката; разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение в договора; признаване на приходите, когато (или доколкото) предприятието удовлетвори задължението за изпълнение.

Стандартът предоставя насоки в кой момент да бъдат признати приходите, отчитането на променливо възнаграждение, разходите за изпълнение и спечелване на договора и др. Въвеждат се също и нови оновестявания за приходите. МСФО 15 е приложим за годишни отчетни периоди, започващи на или след 01.01.2018 г., като по-ранното прилагане се разрешава. Дружеството е в процес на оценяване на възможния ефект от МСФО 15 върху неговите финансови отчети. Стандартът все още не е приет за приложение в ЕС.

МСФО 9 Финансови инструменти. МСФО 9 (2014 г.) беше публикуван от СМСС през юли 2014 г. и представлява крайната версия на стандарта. Тя заменя предишните версии на МСФО 9 от 2009, 2010 и 2013 г. МСФО 9 съдържа изискванията за отчитане на финансовите

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

2.16. Нови и/или ревизирани стандарти и разяснения в сила за годишни периоди започващи на 01. Януари 2015 (продължение)

инструменти и ще отмени МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване*. МСФО 9 се отнася за следните области:

Класификация и оценяване. Финансовите активи се класифицират съобразно бизнес модела, при който се държат и управляват финансовите активи, както и характеристиката на техните договорни парични потоци. Версията на МСФО 9 от 2014 г. въвежда категорията „отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход“ за някои дългови инструменти. Финансовите пасиви се класифицират по подобен начин както в МСС 39. Съществуват обаче различия в изискванията за оценяване на собствения кредитен риск на предприятието.

Обезценка. Последната версия на МСФО 9 въвежда модела на „очакваните кредитни загуби“ за определяне на загубите от обезценка на финансовите активи, така че вече не е необходимо да е възникнало кредитно събитие, преди да се признае загуба от обезценка.

Счетоводно отчитане на хеджирането. МСФО 9 въвежда нов модел на отчитане на хеджирането, който е в по-голяма степен в синхрон с политиката на управление на рисковете от предприятието при хеджирането на финансови и нефинансови рискови експозиции.

Отписване. Изискванията за отписване на финансови активи и пасиви са пренесени от МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване*.

МСФО 9 е приложим за отчетни периоди, започващи на или след 01.01.2018 г., като по-ранното прилагане се разрешава. Прилагането на МСФО 9 няма да има ефект върху класификацията и оценяването на финансовите активи и пасиви на Дружеството, както и върху отчитане на хеджирането, тъй като такова не се прилага. Стандартът засега не е приет за приложение в ЕС.

МСФО 16 Лизинг. МСФО 17 отменя МСС 17 *Лизинг*. Той се отнася за признаването, оценяването, представянето и оповестяването на лизинговите договори. Стандартът въвежда единен модел за счетоводно отчитане на лизинга при лизингополучателите, като изисква те да признаят активи и пасиви в баланса за всички лизингови договори с изключение на лизинги със срок до 12 месеца или ако лизинговият актив е с малка стойност. Лизингодателите продължават да класифицират лизинговите договори като оперативен лизинг или финансов лизинг, като подходът на отчитане в МСФО 16 по същество не е променен в сравнение с МСС 17. МСФО 16 *Лизинг* беше публикуван от СМСС през януари 2016 г. и следва да се прилага от 01.01.2019 г. По-ранното прилагане се позволява, ако се прилага едновременно и МСФО 15 *Приходи от договори с клиент*. При първоначалното прилагане на МСФО 16 предприятията не са задължени да оценяват към датата на първоначалното прилагане даден неприключил договор е или съдържа лизинг. Дружеството е в процес на оценяване на ефекта на стандарта върху неговите финансови отчети. МСФО 16 още не е приет за приложение в ЕС.

3. Определяне на справедливите стойности

Някои от счетоводните политики и оповестявания на Дружеството изискват определяне на справедливи стойности за финансови и за не-финансови активи и пасиви. Справедливи стойности са определени за целите на отчитането и оповестяването на базата на методите по-долу. Когато е приложимо, в съответните бележки е оповестена допълнителна информация за допусканията направени при определянето на справедливите стойности на специфичния актив или пасив.

(а) Имоти, машини и съоръжения

Справедливата стойност на машини, съоръжения и оборудване е базирана на пазарен подход и подход на цената на придобиване, чрез използване на котирани пазарни цени за сходни позиции когато са налични и стойност на подмяна когато е подходящо. Пазарната

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

3. Определяне на справедливите стойности

(а) *Имоти, машини и съоръжения (продължение)*

цена на имот е приблизителната оценка на сумата, за която имота може да бъде разменен към датата на оценката между желаетел купувач и продавач в сделка при пазарни условия след подходящо маркетингово истражение са действали съзнателно.

(б) *Търговски и други вземания*

Справедливите стойности на търговски и други вземания, с изключение на незавършено строителство, се определя като настоящата стойност на бъдещите парични потоци, дисконтирани с пазарна лихва към датата на баланса. Това се прави само за целите на оповестяването.

(в) *Не-деривативни финансови задължения*

Справедливите стойности, които се определят за целите на оповестяването се изчисляват на базата на настоящата стойност на бъдещи парични потоци на главници и лихви дисконтирани с пазарен лихвен процент към датата на отчета. По отношение на пасив компонента от конвертируеми облигации, пазарната лихва се определя от сходни пасиви, които нямат опция за конвертиране. За финансов лизинг пазарният лихвен процент се определя на базата на сходни лизингови договори.

4. Управление на финансовия риск

Преглед

Дружеството има експозиция към следните рискове от употребата на финансови инструменти:

- кредитен риск;
- ликвиден риск;
- пазарен риск;
- оперативен риск

Тази бележка представя информация за експозицията на Дружеството към всеки един от горните рискове, целите на Дружеството, политиките и процесите за измерване и управление на риска, и управлението на капитала на Дружеството. Допълнителни количествени оповестявания са включени в бележките към финансовия отчет.

Основни положения за управление на риска

Съветът на директорите носи отговорността за установяване и управление на рисковете, с които се сблъсква Дружеството. Съветът е създад Комитет за управление на риска, който е отговорен за развитие и надзор над политиките на Дружеството за управление на риска. Комитетът докладва регулярно пред Съвета на директорите за своите действия.

Политиката на Дружеството за управление на риска е направена така, че да идентифицира и анализира рисковете с които се сблъсква Дружеството, да установява лимити за поемане на рискове и контроли, да наблюдава рисковете и съответствието с установените лимити. Тези политики подлежат на периодична проверка с цел отразяване на настъпили изменения в пазарните условия и в дейността на Дружеството. Дружеството, чрез своите стандарти за управление, цели да развие конструктивна контролна среда в която всички служители разбират своята роля и задължения.

Бордът на директорите в дружеството следи как извънните му членове осигуряват съответствие с политиките за управление на риска, и преглеждат адекватността на рамката за управление на риска по отношение на рисковете, с които се сблъсква Дружеството. Бордът на директорите в дружеството използва помощта на вътрешен и външен одит при осъществяване на контрола по управление на риска.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ**4.1. Кредитен риск**

Кредитният риск за Дружеството се състои от риск от финансова загуба ако клиентт или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Кредитният риск произтича основно от вземания от клиенти и инвестиции във финансови инструменти.

Вземания от клиенти

Експозицията към кредитен риск е в резултат на индивидуалните характеристики на отделните клиенти. Тази експозиция също така може да зависи от риск от пеняване присъщ за индустрията или за вътрешния пазар на който Дружеството оперира. Приблизително 95% от приходите от продажби на стоки на Дружеството за 2014 г. са резултат от продажби към първите 6 клиента. Съотношението не се различава съществено спрямо 2013г. Няма географска концентрация на кредитен риск.

Комитетът за управление на риска е съставил кредитна политика, при която се анализира всеки нов клиент поотделно за кредитоспособността преди стандартните за Дружеството условия за плащане и доставка да се предложат. Прегледът на Дружеството включва външни оценки, когато е възможно, а в някои случаи банкови референции. Лимитите за покупка са установени за всеки клиент, което представлява максималната експозиция без да се изисква одобрение от Комитета за управление на риска; тези лимити, се преглеждат на всяко тримесечие. Клиенти, които не отговарят на изисквания показател за кредитоспособност на Дружеството могат да извършват сделки с Дружеството само с предплащане.

При наблюдението на кредитния риск клиентите се групират по кредитните си характеристики, включително и дали те са клиенти търговци или крайни потребители, местоположение, индустриален сектор, времеви профил, надеж и съществуване на предимни финансови затруднения. Клиенти, които са оценени като "висок риск" са поставени в ограничен списък с клиенти и се наблюдават от ръководството на Дружеството.

Сделките се сключват при клаузи за неустойки за забава, така че в случай на пеняване Дружеството може да има защитен иск.

Дружеството изисква обезпечение по отношение на търговските и други вземания. Дружеството създава провизии за обезценка, които представляват оценката за възникнали загуби по отношение на търговските и други вземания и инвестиции. Основните компоненти на тази обезценка са специфичен компонент за загуба, която се отнася за индивидуално значими експозиции, както и колективен компонент за загуба, установен за групи от сходни активи, по отношение на загуби, които са възникнали, но все още не са идентифицирани. Колективният компонент за загуба се определя въз основа на исторически данни за плащане за подобни финансови активи.

Инвестиции

Дружеството ограничава експозицията си на кредитен риск като инвестира предимно в краткосрочни банкови депозити. През 2011 година дружеството е инвестирало в създаването на свой клон в Република Македония.

4.2. Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, че Дружеството ще има трудности при изпълнение на задълженията, свързани с финансовите пасиви, които се уреждат в пари или чрез друг финансов актив. Подходът на Дружеството за управление на ликвидността е да се осигури, доколкото е възможно, че винаги ще има достатъчно ликвидност, за да изпълни задълженията си, както при нормални, така и при стресови условия, както и без да се понесе неприемливи загуби или да се навреди на репутацията на Дружеството.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

4.1. Кредитен риск (продължение)

Дружеството прави финансово планиране, което подпомага за следенето на паричните потоци и за оптимизиране на възвръщаемостта на собствения капитал. Обикновено Дружеството гарантира, че разполага с достатъчно парични средства при поискване, за да посрещне очакваните оперативни разходи за период от 60 дни, с изключение на потенциалното въздействие на екстремни обстоятелства, които не могат да бъдат предвидени.

4.3. Пазарен риск

Пазарен риск е рискът при промяна на пазарните цени, като курс на чуждестранна валута, лихвени проценти или цени на капиталови инструменти, доходът на Дружеството или стойността на неговите инвестиции да бъдат засегнати. Целта на управлението на пазарния риск е да се контролира експозицията към пазарен риск в приемливи граници като се оптимизира възвръщаемостта.

Валутен риск

Като цяло, Дружеството не е изложено на валутен риск тъй като, покупките на основните стоки, с които Дружеството търгува, са деноминирани в евро.

Лихвен риск

Дружеството е изложено на съществен лихвен риск към 31 Декември 2015, тъй като има открита кредитна експозиция към тази дата.

4.4. Оперативен риск

Оперативен риск е рискът от преки или косвени загуби, произтичащи от широк кръг от причини, свързани с процесите, персонала, технологиите и инфраструктурата на Дружеството, както и от външни фактори, различни от кредитни, пазарни и ликвидни рискове, като например тези, произтичащи от правни и регулаторни изисквания и общоприети стандарти на корпоративно поведение. Оперативни рискове възникват от всички операции на Дружеството.

Целта на Дружеството е да се управлява оперативния риск, така че да се балансира между избягването на финансови загуби и увреждане на репутацията на Дружеството, и цялостната ефективност на разходите и да се избягват процедурите за контрол, които ограничават инициативата и творчеството.

Основната отговорност за разработване и прилагане на контроли за оперативния риск се възлага на висшето ръководство. Тази отговорност се подпомага от развитието на общи стандарти за Дружеството за управление на оперативния риск в следните области:

- изисквания за подходящо разпределение на задълженията, включително и независимо оторизиране на сделки
- изисквания за равняване и мониторинг на сделките
- съответствие с регулаторните и други правни изисквания
- документация за контрол и процедури
- изисквания за периодична оценка на оперативните рискове и адекватността на контролите и процедурите за справяне с идентифицираните рискове
- изисквания за докладване на оперативни загуби и предложените коригиращи действия
- развитие на аварийни планове
- обучение и професионално развитие
- етични и бизнес стандарти
- намаляване на риска, включително застраховка, когато това е ефективно

5. Управление на капитала

Политиката на Съвета на директорите е да се поддържа силна капиталова база, така че да се поддържа доверието на инвеститорите, кредиторите и на пазара като цяло, и да могат да се осигурят условия за развитие на бизнеса в бъдеще. Съветът на директорите следи възвръщаемостта на капитала, която Дружеството определя като резултата от оперативната дейност, разделен на общия капитал на акционерите.

Дружеството не е предмет на специфични капиталови изисквания наложени по договор или регулативна рамка.

Структура на основния капитал

Акционери	Дялово участие	Брой акции	Номинална стойност (лв.)
Б.МАНЧЕВ	62.5%	125	62,500
Н.ВУЗЕВ	37.5%	75	37,500
	100 %	200	100,000

• Управление

Дружеството е с едностепенна система на управление съгласно Търговския закон в Република България. Към 31-Декември-2015 г. в Съвета на директорите участват:

Николай Вузов, Александър Вузов и Стилиян Христов.

Изпълнителен Директор е Николай Вузов.

През годината не е имало промени в подхода за управлението на капитала на Дружеството.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

6 Приходи		
<i>В хиляди лева</i>	2015	2014
Продажба на стоки	<u>194,707</u>	<u>182,116</u>
Общо приходи	<u>194,707</u>	<u>182,116</u>
7 Други приходи		
<i>В хиляди лева</i>	2015	2014
Описани задължения	<u>1,124</u>	<u>9</u>
	<u>1,124</u>	<u>9</u>
8 Отчетна стойност на продадените стоки		
<i>В хиляди лева</i>	2015	2014
Себестойност на продадената ел. енергия	<u>198,826</u>	<u>179,951</u>
	<u>198,826</u>	<u>179,951</u>
Себестойността на продажбите включва покушната стойност на електроенергията, както и всички такси за пренос достъг и капацитет, свързани с доставките.		
9 Разходи за управление и дистрибуция		
<i>В хиляди лева</i>	2015	2014
Разходи за материали	71	86
Разходи за външни услуги	1,966	1,233
Разходи за амортизации	87	76
Разходи за заплати	438	368
Разходи за социално осигуряване	41	81
Други оперативни разходи	223	257
	<u>2,826</u>	<u>2,101</u>
10 Разходи за персонала		
<i>В хиляди лева</i>	2015	2014
Заплати и възнаграждения	438	368
Разходи за социално осигуряване и надбавки	<u>41</u>	<u>81</u>
	<u>479</u>	<u>449</u>

Средно-списъчният брой на персонала през 2015 година възлиза на 7 служители.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

11	Нетни финансови разходи		
	<i>В хиляди лева</i>	2015	2014
	Приходи от лихви	93	97
	Приходи по договори за цесия	168	4,386
	Разходи за лихви	(1542)	(2,660)
	Нетна загуба от промяна на валутните курсове	(199)	(204)
	Други финансови разходи	(98)	(236)
		<u>(1,578)</u>	<u>1,383</u>

Към 31 декември 2015 г. Дружеството няма непогасени финансови задължения.

12	Разходи за данъци		
	Признати в Отчета за доходите		
	<i>В хиляди лева</i>	2015	2014
	Текущ данък		
	Данък за текущата година	-	140
	Друг всеобхватен доход		
	Корекция на неотразен приход от 2013 г.	-	332
	Корекция капитал клон Македония	3	
	Отсрочени данъци върху печалбата от непризнати лихви за данъчни цели	97	(15)
		<u>100</u>	<u>317</u>

Начисляването на текущия разход за корпоративен данък се извършва съгласно разпоредбите на Закона за корпоративното подоходно облагане. Данъчната ставка за данък върху печалбата за 2015г. е 10%.

Дружеството няма задължение за данък върху печалба съгласно годишната му данъчна декларация за 2015г.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

13. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

В хиляди лева

	Офис обор-не и компютри	Транспортни средства	Стопански инвентар	Общо
Отчетна стойност				
Баланс към 1 януари 2014	242	448	19	709
Придобити активи	5	-	3	8
Отписани активи	-	-	-	-
Баланс към 31 декември 2014	247	448	22	717
Баланс към 1 януари 2015	247	448	22	717
Придобити активи	16	-	-	-
Отписани активи	-	-	-	-
Баланс към 31 декември 2015	263	448	22	733
Амортизация и загуби от обезценка				
Баланс към 1 януари 2014	75	277	6	358
Амортизация за годината	25	23	2	50
Амортизация на отписаните активи	-	-	-	-
Баланс към 31 декември 2014	100	300	8	408
Баланс към 1 януари 2015	100	300	8	408
Амортизация за годината	31	23	2	54
Амортизация на отписаните активи	-	-	-	-
Баланс към 31 декември 2015	131	323	10	464
Балансова стойност				
Към 1 януари 2014	167	171	13	351
Към 31 декември 2014	147	148	14	309
Към 1 януари 2015	147	148	14	309
Към 31 декември 2015	132	125	12	269
Заложени активи				
Към 31 декември 2015 г. Дружеството няма заложени активи.				

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

14 Нематериални активи

<i>В хиляди лева</i>	Лиценз за търговия с ел.енергия	Подобрения на нает актив - офис	Програмни продукти	Общо
Отчетна стойност				
Баланс към 1 януари 2014	15	21	226	262
Придобити активи	-	-	24	24
Отписани активи	-	-	-	-
Баланс към 31 декември 2014	15	21	250	286
Баланс към 1 януари 2015	15	21	250	286
Придобити активи	-	1	129	130
Отписани активи	-	-	-	-
Баланс към 31 декември 2015	15	22	379	416
Амортизация и загуби от обезценка				
Баланс към 1 януари 2014	10	8	27	45
Амортизация за годината	2	3	22	26
Амортизация на отписаните активи	-	-	-	-
Баланс към 31 декември 2014	12	11	49	72
Баланс към 1 януари 2015	12	11	49	72
Амортизация за годината	2	3	27	32
Амортизация на отписаните активи	-	-	-	-
Баланс към 31 декември 2015	14	14	76	104
Балансова стойност				
Към 1 януари 2014	5	13	199	217
Към 31 декември 2014	3	10	201	214
Към 1 януари 2015	3	10	201	214
Към 31 декември 2015	1	8	303	312

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

15 Други Инвестиции

В хиляди лева

	2015	2014
Предоставени дългосрочни заеми	4,393	1,178
Лихва по банков депозит	-	5
	<u>4,393</u>	<u>1,183</u>

Към 31 декември 2015 г. са предоставени заеми на "Астра Коммерс., ЕООД при следните условия:

Договор дата	Главница	Лихва	Цел
24 октомври 2014 г.	212,500.00 лв.	10%	финансов заем

Към 31 декември 2015 г. са предоставени заеми на "ЕДК., АД при следните условия:

Договор дата	Главница	Лихва	Цел
14 ноември 2011 г.	10,000.00 лв.	10%	финансов заем
16 ноември 2011 г.	10,000.00 лв.	10%	финансов заем
18 ноември 2011 г.	10,000.00 лв.	10%	финансов заем
21 ноември 2011 г.	10,000.00 лв.	10%	финансов заем
23 ноември 2011 г.	10,000.00 лв.	10%	финансов заем
5 януари 2012 г.	345,000.00 лв.	10%	финансов заем
5 декември 2012 г.	50,000.00 лв.	10%	финансов заем
27 май 2013 г.	60,000.00 лв.	10%	финансов заем

Към 31 декември 2015 г. е предоставен заем на "ПЕТРОМАН ФБ., ЕООД при следните условия:

Договор дата	Главница	Лихва	Цел
31 юли 2013 г.	50,000.00 лв.	10%	финансов заем

Към 31 декември 2015 г. е предоставен заем на лицето Евелина Сомова при следните условия:

Договор дата	Главница	Лихва	Цел
28 януари 2014 г.	20,000.00 лв.		финансов заем

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

15. Други Инвестиции (продължение)

Към 31 декември 2015 г. е предоставен заем на лицето Лариса Дерменджиева при следните условия:

Договор дата	Главница	Лихва	Цел
12 февруари 2015 г.	54,000.00 лв.	0.8%	финансов заем

Към 31 декември 2015 г., съгласно сключено споразумение между ЕФГ АД и Аркадия Сървис АД, има перазчетена такса по сделки с електроенергия, по които клиенти на Аркадия Сървис АД са в балансираната група на ЕФГ АД. Сумата към края на отчетния период е 3,318,678.00 лв.

Към 31 декември 2015 е предоставен заем от ЕФГ-клон Македония в размер на 9,402.65 лв.

В баланса е представена главницата по предоставените заеми заедно с натрупаната към 31.12.2015 г. лихва.

16 Търговски и други вземания

В милиони лева

Краткосрочни

	2015	2014
Вземания от свързани лица	4,803	8,431
Търговски вземания от трети лица	31,242	47,192
Депозити и гаранции	2,563	2,393
ДДС за възстановяване	1,314	7,631
Вземания по съдебни спорове	3,330	-
Дарници за възстановяване - клон Македония	-	554
Вземания за лихви по депозити	-	5
Платени р-ди на ЕДК АД по споразумение	191	188
Предплатени р-ди - абонаменти, застаховки, такса управление кредит	15	23
Други вземания	70	2
	43,528	66,419

17 Пари и парични еквиваленти

В милиони лева

	2015	2014
Пари в разплащателни сметки	626	1,333
Пари в брой	3,067	3,091
Пари и парични еквиваленти в Отчета за паричните потоци	3,693	4,424

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

18 Регистриран капитал и резерви*Регистриран (основен) капитал*

Към 31 декември 2015 г. регистрираният капитал включва 200 акции на стойност 500 лв.

Печалби и загуби

Редът за разпределение на печалбите и загубите е предвиден в Търговския закон и дружествения договор.

19 Заеми и кредити

Това пояснение представя информация за договорните взаимоотношения на Дружеството относно ангажименти по заеми и кредити. Повече информация за въздействието на лихвения процент и валутен риск върху Дружеството се съдържа в бележка 23 *Финансови инструменти*.

През 2015 г. Дружеството е изплатило изцяло задълженията си по кредита към КТБ АД.

В хиляди лева

	2015	2014
Заеми и кредити	1,757	18,054
Задължения по финансов лизинг	86	123
	1,843	18,177

20 Търговски и други задължения*В хиляди лева*

	2015	2014
Задължения към клиенти и доставчици	45,673	24,280
Задължения по договори за цесия	11,923	30,640
Задължения към персонала	13	9
Задължение за корпоративен данък	-	140
Споразумение ЕФГ- Аркадия - NVL	1,456	-
Задължение за акциз	67	195
Други задължения към бюджета	5	1
Други	25	-
	59,162	55,265

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

21 Финансови инструменти

Кредитен риск

Отчетната стойност на финансовите активи представлява максималната кредитна експозиция. Максималната кредитна експозиция към датата на баланса е:

<i>В хиляди лева</i>	2015	2014
Търговски и други вземания	43,528	66,419
Пари и парични еквиваленти	3,693	4,424
	<u>47,221</u>	<u>70,843</u>

Максималната кредитна експозиция към датата на баланса за търговски вземания на дружеството, по географски райони:

<i>В хиляди лева</i>	2015	2014
В страната	32,519	47,116
Словения	3	2,877
Гърция	1,249	3,874
Македония	1,033	-
Турция	1,241	848
Дания	-	575
	<u>36,045</u>	<u>55,623</u>

Максималната кредитна експозиция към датата на баланса за търговски вземания на дружеството по видове клиенти:

<i>В хиляди лева</i>	2015	2014
Крайни клиенти	26,363	36,675
Търговци	9,682	18,948
	<u>36,045</u>	<u>55,623</u>

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

22 Ефекти от обезценка на вземанията и задълженията

Времевата структура на търговските вземания на дружеството към датата на баланса е:
В хиляди лева

	2015		2014	
	Брутна сума	Обезценка	Брутна сума	Обезценка
С неясгъвил падеж	28,431	-	45,239	-
Просрочени 31 - 90 дена	3,691	-	5,069	-
Просрочени над 90 дена	3,923	-	5,315	-
	36,045	-	55,623	-

Ръководството счита, че към датата на отчета не са налични условия за обезценка на търговски вземанията.

По-долу са представени договорните падежи на финансови задължения. Ръководството няма очаквания за предстоящи плащания на лихви. Изключен е и ефекта от договорени ангажименти за взаимни прихващания на разчети:

31 декември 2014 г.
В хиляди лева

	Отчетна стойност	Договорен и парични потоци	6 месец а или по-малко	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Повече от 5 години
Търговски и други задължения	55,256	-	24,616	-	-	30,640	-
	55,256	-	24,616	-	-	30,640	-

31 декември 2015 г.
В хиляди лева

	Отчетна стойност	Договорен и парични потоци	6 месеца или по-малко	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Повече от 5 години
Търговски и други задължения	59,150	-	59,150	-	-	-	-
	59,150	-	59,150	-	-	-	-

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Валутен риск**Експозиция към валутен риск**

Експозицията на дружеството към валутен риск е незначителен тъй като продажбите за 2015 г. са реализирани в български лева или евро.

Анализ на чувствителността

Анализ на чувствителността от промяна на курса на Българския лев или еврото към трети валути не би имал ефект върху финансовия отчет на Дружеството поради описаните по-горе обстоятелства.

Лихвен риск

В следващата таблица се включват отчетната стойност на финансовите инструменти според видовете лихвен процент:

В хиляди лева	2015	2014
Инструменти с фиксирана доходност		
Финансови активи (парични средства, предоставени заеми)	7,862	5,602
Финансови пасиви	(13,766)	(48,380)
	<u>(5,904)</u>	<u>(42,778)</u>

Анализ на чувствителността на финансовите инструменти с фиксирана лихва

Дружеството не отчита финансови активи и пасиви с фиксирана лихва по справедлива стойност чрез печалби и загуби и Дружеството не определя деривативи (лихвени сватове) като хеджингови инструменти според модела на справедлива стойност на хеджингово отчитане. Поради това промяна на лихвените проценти към датата на баланса не би засягала отчета за доходите.

Анализ на чувствителността на паричните помощи от финансовите инструменти с плаваща лихва

Към 31 декември 2015 г. Дружеството няма финансови инструменти с плаваща лихва.

23 Задължения при пенсиониране

Водено от средната възраст на персонала и базирайки се на опита си по отношение на пенсионното законодателство в РБългария дружеството счита отовестяването на подобно задължение за неприемливо и не начислява провизия за обезщетения при пенсиониране към 31 декември 2015.

24 Финансов лизинг**Лизинг като наемател с опция за закупуване на актива**

Планирания по финансов лизинг са дължими както следва:

В хиляди лева	2015	2014
До една година	-	-
Между една и три години	86	123
Над три години	-	-
	<u>86</u>	<u>123</u>

Към 31 декември 2015 същите са признати в печалби и загуби за текущата година.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

25 Ангажименти за придобиване на имоти, машини, съоръжения и оборудване

Към 31 декември 2015 г. Дружеството няма поети такива ангажименти.

26 Условни вземания и задължения

Съдебни дела

Към 31 декември 2015 г. Дружеството има условни вземания от КТБ АД във връзка с непризнати от банката, сключени договори за цесия. Тези вземания възлизат на 3,252 хил.лв. Същевременно дружеството има задължения към физически и юридически лица по договори за цесия, сключени между тях, дружеството и КТБ АД. Към 31 декември 2015 г. Те са в размер на 11.923 хил.лв. Плащанията по тези задължения са временно замразени, като лицата са уведомени писмено, че ще се подновят плащанията след влязло в сила решение на съда по делото.

27 Свързани лица

Идентифициране на свързаните лица

Дружеството има отношение на свързано лице с предприятията под общ контрол чрез Николай Костов Вузов-Изпълнителен директор в дружеството и Богомил Манчев - притежаващ 62.5% от капитала на дружеството

Към 31 декември 2015 г. Дружеството е осъществило следните сделки със свързани лица:

В хиляди лева

Свързано лице	Вид сделка	Покупки	Продажби
Аркадия Сървис АД	продажба на стоки	4,532	66,478
Аркадия Сървис АД	Лихва по заем	-	7
Риск Инженеринг ЕООД	продажба на стоки	-	31
Риск Билдинг ЕАД	наем	255	-
Риск Билдинг ЕАД	продажба на стоки	-	144
Общо		4,787	66,660

Към 31 декември 2015 г. Дружеството има следните разчети със свързани лица:

В хиляди лева

Свързано лице	Вид на сделката	Вземания	Задължения
Аркадия Сървис АД	продажба на стоки	4,785	-
Риск Инженеринг ЕООД	продажба на стоки	6	-
Риск Билдинг ЕАД	продажба на стоки	12	-
Общо		4,803	

28 Събития след датата на отчета

В Дружеството няма събития, настъпили след датата на отчета, които имат съществено влияние върху дейността му и да подлежат на оповестяване.